

الدستور الموسوي

هفتہ لق سیاسی، ادبی، علمی غر تھدر

جلد : ۳

سنه : ۲۷ ربیع الآخر ۱۳۳۶ جمعہ ایروتی ۱۹۱۸ نومبر - ۵۵

مناظرہ و اسلامیت

حاضرہ یہ مراجعت صورتیلہ جل مسائل علم اسلامیتہ اصحاب کرامک، زمانہ ندن اعتباراً بلاشامشدر۔ جدہ نک، اخونک اولاد امک توریش وشارب خر حقنہ حد شرعی اجرائی و کیجھے لری خانہ سنہ کیز لیجھ بڑا قائم کسانی قبول ایمکہ اول دینی خبر ویریلان بر قادین حقنہ بالذات ترصداً یدر ک رویوز دن مذبورہ نک حاملہ اول دینی جنینک سقوط نہ سیست ویرمش اول مسند و بوصورت معاملہ اصحاب کرامجھ « ولا تجسسوا الخ » آیت کریمہ سیلہ قابل تأثیف کورلمدیکندن۔ ناشی حضرت عمر ک جنینک دینی ایله حکوم ایدلسی کبی بڑا قائم مسائل ہب اصول مشورث و مناظرہ یہ مراجعت صورتیلہ نتیجہ حلہ اقتران ایتشن مهام امور شرعاً یہ دندر۔

علوم اول دینی اوڑرہ عصر سعادتہ بین المسلمين تحدیث ایدن اختلافات و منازعات احکام قرآنیہ یہ ویا وحی الہی یہ ویا اجتہاد عالیٰ جانب پیغمبری یہ توفیقاً فصل و روئیت اول نور دی سدہ ارتھان نبوی دن صوکرہ بو وظیفہ مهمہ امضای قضایہ مأمور بیورلش اولان اصحاب کرامہ تو دیع بیوریلہ درق مشاریهم حضراتی ایسہ احکام قرآنیہ ایله سن سنیہ یہ اقتدا و اتباع ایتشن و نصہ اقتران ایتماشن اولان خصوصاتہ دخی اجتہاد ذاتیلریلہ عمل ایمکہ مجبور قالمش ردی۔ مشکات بتوتدن بالذات اقتباس فیض و معرفت ایتشن و بناءً علیہ او قرنی تعقیب ایدن قرون اخیرہ رجالی کبی غیرک معلوماتہ مراجعت احتیاجندن واوستہ بولنش اولان ذوات مشاراً یہمک اجتہاد اتنہ اختلافہ تصادف اولنہ بیلریسہ دھ جملہ سنک یکانہ مقصدی حقک اظہاری ایله حقانیتک محافظہ سی نقطہ سندن عبارت بولندی خی جھنلہ هر مسئلہ لہی کال انتظام و جدیتیلہ موقع مناظرہ یہ وضع بوصورتله اسلامیتک تعانیسنہ تعلق ایدن اسیاہتے تطبیق نہ مسارعت ایدر لردی۔ کرچے خلفائی راشدین حضراتیں دو رنڈن صوکرہ چوق زمان پکھہ دن مسند خلافت بعض ایجادبات زمانیہ یہ مبنی علوم دینیہ یہ انسابی اولیان بعض ذواہ توجیہ اولیش ایسہ دہ اشراف قابض

تُورکلُكُ هَرَمَانْ دَارُ

(تراکلر)

لارومن قاموسه نظرأ (تراکلر). — «(تراکیا) Thrace اسمی القدیم زمانلرده (دنیانک ربی) تعبیریله (کوجوک سکیتیا) یعنی اوروپا سکیتیاسی و (ما که دونیا) داخل اولدینی حالده قدیم یونانستانک شمائلنده بولونان بوتون اوروپا قسمنه ویریلیر ایدی. فقط بعده (تراکیا) شمالاً طونه نهری، شرقاً قاره دکنر ایله مارماره ده کنری، جنوباً (ئەزه) ده کنری یعنی آنکه لر ده کنری و غرباً اوزمان مجھول اولان بعض نهرلر و طاغلر ایله تحديد ایدیلیر ایدی. سواحلده کاش شهرلر یونان مستعمراتی اولوب اکثریسی (تیران) tyran تسمیه اولونان برو حکمدارک ید اداره‌ستنده ایدی. بالاخره بو شهرلر ایله سواحله جوار اولان (تراکلر) اراضیسی (دارا) نک ید ضبطنه پکدی. فقط استقلاللرینی طاغلرده محافظه ایله مشن اولان (او دریس) odryses نام (تراکلر) قبل المیلاد پشتیجی عصرده همان بوتون (تراکیا) یی ایادی اجانبدن استرداده موفق اولشلر ایدیسه‌لرده قبل المیلاد ۳۴۳ سنه‌ستنده (ما که دونیا) قرالی (فیلیپ) و ما که دونیالیلره و ۲۷۵ سنه‌ستنده (کلت) لر تابع اولشلر و ۲۰۲ ده تکرار کسب استقلال ایله مشلردر. روما ایپراطوری (اوکوست) زمانلرده طونه ایله بالقان سلسیه جیالی آراسنده بولونان قطمه اراضی (مزیا) mœsie ، mésie نامیله بوروما ولایتی اولش ۶۴ سنه‌ستنده (تراکیا) قرالی (رامه تالکھس) ک وفاتندن صوکره تراکیانک دیکر اقسامی دخی رومالیلرک ید ضبط و اداره‌سته پکشدیر.

(تراکیا) قطعه‌ستنک (اوروپا سکیتیاسی) فی حاوی بولندیغنه ؛ (داکلر) ایله (جتلر) ک نسل (تراک) اولدقلرینه ؛ بونلرک جمله‌ستنک عینی بر لسانی تکم ایتدکلرینه ؛ آسیا (جتلر) ی و (دايلر) ینک (تراکیا) (جنلر) ی و (داکلر) یه عینی برقوم اولدقلری تاریخچه وضوح تام ایله شوت بولندیغنه بناءً اسکی (تراکلر) ک سکیت یعنی تورک اولدقلرینه حکم اولنور. (تراک) کلئه قديمه‌ستنک دخی (تورک) کلئه‌ستنک منحرف براسم اولسی عقله پک قریبدر.

اوروپا مورخینی بوثقیتی کورمیور دکل ایسه‌لرده انجق سکیتلکی يالکنر ایکنچی درجه‌ده اسکی اولان (تراکلر) یه ویره‌رک اک قدیم (تراکلر) ک (پلاز) [۱] عرقنه منسوب اولدقلرینی ادعا ایدرلر. حالبوکه (پلازلر) ک دخی اساساً بار بار [۲] و توزک اولدقلری شوت بولویور. فی الحقيقة (ئەرودوت) دیرکه : «پلازلر» برابر بار لسانی تکم ایدرلر ایدی، (آتنیک attique) «پلازلر» (ئەلن) hellene اولدقدن صوکر ملسانلرینی تبدیل ایله مشلردر. [۳] ماده ۵۷

[۱] بوکله فرانسز شیوه‌ستجه صورت تلفظه کوره یازلشدیر.

[۲] یونانی اولمایان.

(ده زوری) و (باشول) قاموس اعجمیه نظرآ (راکلر). — «یونانیلر طرفندن (تراک) نامی ویریلن (تراک) کیا قطعه سنک ایلک سکنه سنک (پهلاز) عرقه منسوب اولدقلری ظن او لخقده در [۳] بوضن مقادن حقیقت او لیسه بیله (پهلاز) لرک اسکی (تراکلر) ایله برلکده سفره اشتراک ایله ذکری اسکلاشمقده در . (تراک) سکنه اصلیه سنک اوائلده بروطافم انقلاباته اوغرادقلری و (مدل) محاذباقی زماننده تراک کیاده بولنیش اولان باربار (تراکلر) ایله قدیم (تراکلر) بیننده بر اسم مشابهندن باشقه بر مناسبت اولمادیفی و بیبار بار تراکلر سکیتلرک استیلالری اوزرینه قطعه مذکوره ده پیدا اولدقلری وارد خاطر او لخقده در . (مدل) ایله اولان محاذبات زماننده (تراک) برجوق نواحیه منقسم اولوب بونلرک هر برندہ برقیله اسکان ایدرایدی . بوقبائیک اک معروف فلزی : (اودریسل) ایله (جلر) ، (میسییه نل) و (تریباللر) در . سواحله بروطافم یونان مستعمراتی موجود اولوب بونلرک اک مشهورلری شونلردر : تراک کیا ده کیزندہ [یعنی آق ده کیزک چناق قلعه بوغازی ایله قوله بیننده بولونان قسمی] (ئئوس) nos ، (آمقيبوليس) mphipolis [زمانزده (ه اوخرزیو) قویه‌سی] ، (آبده) abdér [زمانزده (بولوسترا)] ئمارمara ده کیزندہ (قاللیفو-لیش) callipolis [کلیبیلو] ، (بیسانت) bisnthe [تکید طاغی] ، (یه رینت) périnth [ارمکلی] ، (بیزانس) [اوستانبول] ؛ قاره دکیزده [سالیمده سوس) salmydessoء) میدیه] ، (آپوللونی) apollonie [سیزه بولو] ، (اوده سوس) odessos [وارنا] .

یالاده کوزلديکی اوزره (جلر) ایله (داکاری) ک عرقاً (تراک) اولدقلری و جمله سنک بر لسان تکلم ایتدکلری قدیم یونانیلر طرفندن بیان او لندقدن صوکره شمدى اور و پالیلرک بو صورتله بروطافم واهی مطالعاتته اصلا محل قالماز .

(سرابونه) نظرآ (راکلر). — (تراک) قطه‌سی (ستیمون) strymon [ستروما صوی] نهری و داهها طوغربی (نستوس) nestus [مستاقره صوی] نهرينک شرق‌نندن باشلایه رق قاره دکیزه قدر مهند اولور . مذکور (نستوس) صوی (تراک) بی (ما که دونیا) دن تفریق ایدر . (ایستر) [طونه] نهری ایسه تراک کیا شهلاً تحديد ایلر . قاره ده کیزک صول طرفی تعبیر اولونان واوزرنده (بیزانس) [اوستانبول] شهری مؤسس بولونان ساحل (تراک) بی عائد در [جلد ۲ صحیفه ۶۰، ۱۳۰؛ جلد ۱ صحیفه ۹۰، ۲۷۰؛ جلد ۲ صحیفه ۴۲۰، ۵۰۷] .

(جلر)ه قدیم یونانیلر طرفندن بر (تراک) قومی نظریله باقلدیفی و (جلر) ایله (تراکلر) ک عینی بر لسان تکلم ایتدکلری [جلد ۲ صحیفه ۱۳، ۲۷] .

چناق قلعه جوارنده کاشن مشهور (ترووا) حوالیسی ایله (تراک) ده علی الا کثر عینی اسلامه تصادف ایدلديکی [جلد ۳ صحیفه ۶۰] .

بر طافم (تراک) اقوامنک او رو باقطعه سندن آناتولی بی کچه رک بوراده مهم مملکت‌لر تأسیس ایتدکلری [جلد ۲ صحیفه ۱۴، ۴۸۴، ۴۸۵] .

(ترووا) محاربه‌سنده (تراکلر) ک (رسوس) rhesus نام حکمدارلر بیله برلکده یونانیلر ده

[۳] آتیده (پهلاز) بخشنده بوقومک اساساً (تراک) اولدیفی سویله جکدر .

قارشی حرب ایتشن اولدقلری و بعده بونامک (ترووا) خوارندن چن برصویه علم ارله رق ویلش اولدینی [جلد ۳ صحیفه ۲۰]

(تراکلر) ک (ماکه دونیا قطعه‌ستک ایلک سکنه‌سی اولان اقوامک باشیجه‌سی اولدینی [جلد ۲ صحیفه ۷] ماکه دونیا تراکلرینک منقسم اولدینی قبائل [جلد ۲ صحیفه ۴۷]. (نه‌سالیا) قطعه‌ستنده بیله تراکلره تصادف اولدینی [جلد ۲ صحیفه ۵۷]. (سترابون) تراکار ایله پهلازلر ک برلشه رک قدیم یونانستانده (به‌اوسيا) *béotie* ناحیه‌ستنده (قادموس) cadmus ک اخلاقی ایله نه صورتله مخاربه ایتدکلرندن بحث ایدر. بو صرده‌ده یازلش اولان آتیده‌کی عباره پیچالب نظر دقتدر: «بالاده کورلديکي اوزره (به‌اوسيا) نك بو قسمی (به اوسياليز) ک طرد و تبعید ايدلسي اوغرینه (تراکلر)، (پهلازلر) و سائر باربار اقوامک یدضبطنه کهر» [جلد ۲ صحیفه ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۴]. بو عباره‌دن (تراکلر) ایله (پهلازلر) ک یونانی اولمادقلری تظاهر ایدر.

(تراکلر) ک عینیله (سکیتلر) کی جسار تریله مشهور اولدقلری [جلد ۱ صحیفه ۲۷]. (سترابون) تراکیا به سکیتلرک ایله دکلری استیلال‌ردن دخی بحث ایدر و بواسیه پاک طبیعیدر. چونکه (تراکلر) ایله (جتلر) و (داکلر) عرقاً سکیت اولدقلری طاله اولان‌ردن برى مسکتلرندہ کندیلری ایچون برقومیت، برملیت و برحاکومت پیدا و تأسیس ایتشن اوله جقلرندن، بعده دیکر محلرده ساکن اولان دیکر سکیتلرک استیلال‌رینه اوغرایه بیلمه‌لری پاک ممکندر. مثلاً تاتارلر ایله موغول‌ر و تورکلر اراسنده واقع اولش اولان مخاربات مدیده‌دن دخی اکلاشلیدیغی اوزره تورک اقوامی دائمًا بربریله حرب وجدال ایله مشدر. جنکیز خان تورکستان توزکاری‌یی قتل عام ایتدیرر ایکن شبهه‌سز کندی عرقی دوشونه‌مش و تیمورلنك دخی عثمانیلر ایله مخاربه ایلرایکن تورکلکی خاطرینه کتیرمه مشدر.

هزارده نظرأ (تراکلر). — «(تراکلر) هندلیلردن صوکره اکزیاده نفوسه مالک بر قوم‌در. اکر بوقوم واولوسی تشکیل ایدن ایل واویماقلر بیننده اتحاد و اتفاق اولش اولسه ایدی، شبهه‌سز تراکلر دنیانک اکقوتلی برملی اولور و کیمسه انلری مغلوب ایده‌من ایدی. بواسیه واویماقلر اسکان ایتدکلری محلرک تنوعه مبنی برچوق مختلف ایسلر آلمشلردر و فقط جمهه‌ستک عادات و اخلاقی بردر. [قسم ۶ ماده ۳]

«تراکلرده چالشامق اک بیویک برشرف، حرب و غنائم ایله یاشامق اک مقبول برصنعت و چفت سورمهک ایسه عادتاً بر مذلت عد اولنور.» [ماده ۶]

هزاردهوت (جتلر)ی (تراکلر) ک اک فضیلتلی واک نجیب بر قسمی عد ایدز.» [ماده ۹۳]

هزارده. — شوکوریان و تائق تاریخیه ایله ثبوت بولدینی اوزره قدیم زمانلردن بدأ ایله روما ایپراتوری (ترازان) ک زمانه کانجه به قدر دیکر هیچ برقومک اشتراکی اولقسىزین يالکن سکیتلر یعنی تورکلر طرفندن مسكون اولان (کوچوك سکیتیا) یعنی (اوروبا سکیتیاسی) نك جنو با بحر حنوزه، فاقفاس، قره ده کیز، مارماره دکیزی و آق ده کیز و غرباً ماکه دونیا ایله محدود اولدینی واک قدیم زمانلرده بوقطه‌نک دخی مذ کور سکیتیا به داخل بولندینی اکلاشلیر. بناءً علیه روم ایلی قطعه‌سته تاریخه استناداً حق مالکیت ادعائنده هیچ برقوم تورکلره قدم ایده‌من.

[۱] آتیده کوریله جکی اوزره (ترووا) مخاربه‌ستنده یونانیلره قارشی ترووالیاره یاردمه کلش اولان اقوامک تورک عرقه متسوب اولدقلری نایان اوله‌جقدر.

وئائى مىد كۈزە ايله دىكىر بىر حقيقة داها ثابت اولوركە اوده شودۇ :
يونانستانە جوار اولان ئىمالكىدە (تراك) تىبىرى (سکيت) كىلەسى يېرىنە قايم اولهرق صورت عمومىدە قدىم تۈركلىرى تۈرك عرقىنى ارايە ايدى .

تراك بوغازى را ناطولى ترا كىاسى . — اسکى زمانىدە اوستانبول بوغازىنە يعنى بوغاز اچىنە (تراك بوغازى) ويا (ترا كىا بوسفورى) نامى ويرىايىدى . حقيقة حالدايسە بىر تىبىرى (تۈرك بوغازى) دېكى ايدى .

بوغازك آسيا وقارىدكىز ساحلندە كاش (ازكالى) خىالىينە قدر مىتد اولان حوالى يە (كوجوك آسيا ترا كىاسى) تىبىرى اولونورايدى كە بوصورتىلە بوغاز اچى اوروپا ترا كىاسىلە آسيا ترا كىاسى بىر بىردىن تەرىق ايدرىايىدى . آناطولى ترا كىاسىنە (بىتىنیا) bithynie دخىدىرلى ايدى .

يونانىلر ئاناطولى ترا كىاسىنە شەمىدىكى قاضى كويىنك موضعنە مىلاددىن ٦٨٥ سنه مقدم (فالسەدووان chalcédoine شهرىنى وشىعىدىكى اوستانبولك موضعنە دخى تارىخ مىد كوردىن ٥٣ سنه صو كە (بىزانس) شهرىنى مىستىمرە اولهرق تأسىس اىتىشىلدەر . حق اوروپا ساحلندە بىزانس ك تأسىس اولىدىغى موضۇنى كورمەكسىز ئاسيا ساحلندە (فالسەدووان) شهرىنى تأسىس ايدىلر (كورل) لقى ويرلىش ايدى . [١]

بناءً عليه اك قدىم زمانلىرىن بىرى اوستانبول بوغاز يە طرفىن حوالىسى (ترا كىا) نامىلە اسکى تۈركلىك مەنلىكى اولوب يونانىلر اجنبى اولهرق وخارجىدىن كەركە مىد كور بوغازك اىكى طرفىدە بىر مىستىمرە تأسىس اىتىشىلدەر . بى حالدا اوستانبول ايله حوالىسىنە رومىردىن زىادە تۈرككارك حقوق تارىخىسى واردە .

ضىزىسى . — (داقلى) ويا (دایلىر) ايله (تراقلر) اك (جىتلەر) ايله هەجىنس بولنەلرى وبناءً عليه (سکيت) يعنى تۈرك اولمەلرى صو ك دزجه اھمىت تارىخىي حائز بىر حقيقة اولوب بى خصوص آتىدە كور بىلەجىكى اوزرە (پەلاز)لىرى وقدىم يۇنانستانىدە ساكن اولىش اولان سائىر اقوام مشھورە يى دخى تۈركلىشىدىرىر .

[١] فالسەدووانلىك بىزانسلىك قدر بوسفورك آفندىسى ايله كلىن بالاموت بالقلنندە استفادە ايدەمە دىكىرىنى بىھىم بىر مسئلە اولق اوزرە ستراپون شرح ايدى .

متقا UNDER ارتاھە حىسىدە فەرقىي انور

بە توفىڭ اولومى

١٧٧ - ١٨٢٧

محرومىتى ، فنا بىمعىشت ، خودبىن و مستغنى بىمحىط ، پىدر موروث خىونت طبع وھېسىندە مؤلم اولق اوزرە چىركىن و ناقصەلى بىر وجود .. بۇتون بوقرۇات آلام بە توفىڭ حىاتى چىجوھەلە ،